

TRYGGE ARBEIDSPLASSER

UTGITT AV
FOLKEBEVEGELSEN
MOT NORSK MEDLEM-
SKAP I EEC —
FAGLIG INFORMASJON
NR. 8 — SEPT. 1972

16. og 17. september: Faglig-politisk landskonferanse

Arbeiderbevegelsens kjempemønstring

Den 16. og 17. september møtes 6—700 representanter fra bedriftsclubber og fagforeninger over hele landet til arbeiderbevegelsens stormønstring i slutt-kampen for folkeavstemningen.

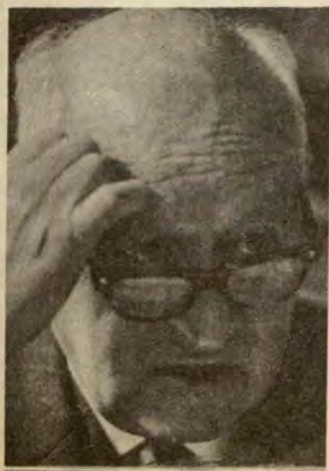
LO-kongressens 3/4 ja-vedtak står i skrikende kontrast til holdningen på arbeidsplassene. Ansettelse av korttidssekretærer over hodet på medlemmene har vakt harme og irritasjon blant de fagorganiserte. Arbeiderpartiets ledelse forsøker å sette tusenvis av velgere i en samvittighetskonflikt gjennom å stille kabinett-spørsmål.

Mer enn noen gang før er det nødvendig at de fagorganiserte gir et samlet uttrykk for sin innstilling til det saken egentlig gjelder; EF representerer et økonomisk-politisk system som arbeiderbevegelsen alltid har bekjempet. I en tid da tilhengerne forsøker å skape forvirring og usikkerhet, gjelder det å rette søkelyset mot arbeiderbevegelsens grunnleggende målsetting og idé.

Landskonferansen vil i så måte bli et mektig talerør for de fagorganisertes holdning og interesser. Og mer enn det — konferansen vil understreke at kampen må mønstre hele arbeiderbevegelsen. I tråd med dette syn vil også representanter for småbrukerne og fiskerne være til stede. Likeledes delegasjoner fra kulturarbeiderne, kvinnene og de unge i arbeiderbevegelsen.

Mens konferansens første avdeling tar for seg «arbeiderbevegelsen og kampen for et demokratisk og uavhengig Norge», vil vi i den andre avdeling legge vekten på det nordiske perspektiv i EF-saken.

I de nordiske land er fagbevegelsen sterk og enhetlig, og kulturelt og politisk står vi nær hverandre. Et norsk/dansk nei vil bety en ny giv i arbeidet for stadig øket samkvem med våre nordiske brødre. Dette er alternativ til en europeisk storstat hvor Norge vil være en utkant.

Hans Rasmussen

EF og Norden

— EF kan splitte Norden, sa den islandske industriminister i forrige nummer av Trygge Arbeidsplasser. Bekymringen for det framtidige nordiske samarbeidet i tilfelle Danmark og Norge innlemmes i EF, blir delt av mange.

Metallinternasjonalens president, Hans Rasmussen, Danmark, sier klart ifra i et intervju i denne avisen.

Den finske LO-formannen sier i et annet intervju:

Faren for at det nordiske faglige samarbeidet stopper opp, er åpenbar dersom Danmark og Norge går med i EF.

Se side 2.

Niilo Hämmäläinen

Finlands LO-formann:

EF – et kapitalistisk fellesskap som ikke tjener arbeidstakerne

— Det er den finske arbeidstakers interesser vi legger til grunn når vi vurderer den økonomiske integrasjonen i EF, sier den finske LO-formannen, Niilo Härmäläinen til vår avis.

— Vi har sett at EF ikke i første rekke interesserer seg for den finske industrien, men for våre skoger. Kommissjonen hevdet at

FFC's (Finlands Fackforbunds Centralorganisasjons) innstilling er, at når vi diskuterer med EF, så er det tale om penger og intet annet. Fraser om vennskap og fellesskap gir oss ingenting — her er det spørsmål om å ivareta egne interesser.

Härmäläinen, som er sosialdemokrat, ser på dette økonomiske fellesskap som en framskreden kapitalistisk virksomhet som åpenbart tjener de store konserners interesser.

— Systemet preges av beinhard konkurranse, og jeg tror

EF kunne utnytte de finske skoger bedre enn vi selv gjør. Men da vi på vår side viste interesse for å levere bilplater til Renault-fabrikene, var man straks uinteressert i diskusjonen. Slik kan en se noen av deres siktemål. Det er klart, at om Finland slutter seg til EF, så ville vi miste en hel del av våre «diskusjonsvåpen» i internasjonale spørsmål.

finsk industri ville få alvorlige vansker innenfor.

DET FAGLIGE SAMARBEID I FARE

Om det nordiske samarbeid i lys av EF, sier han:

— Utviklingen ser ut til å være at fagbevegelsen i EF

Redaksjon:

Erling A. Hansen
Lise Winther
Rolf Dahl
Kjell Fiskerud
Roald Halvorsen
Ragnar Kalheim
Matz Sandmann

Skippergt. 29.

Tlf. 41 12 98 — 41 42 11 —
41 25 49.

Trykt i A/S All-Trykk.

isolerer seg. Dersom Norge og Danmark går med, risikerer vi at de isolerer seg på samme måte. Nylig har vi grunnlagt et faglig sekretariat i Norden — et samarbeidsorgan — og faren for at dette samarbeidet stopper opp, er åpenbar dersom Danmark og Norge går med i EF.

Metallinternasjonalens president:

NEI til rikmannsklubben EF

Metallinternasjonalens president, Hans Rasmussen, er en ruvende skikkelse i dansk arbeiderbevegelse. Han er sosialdemokrat og har hatt tillitsverv i en menneskealder, mange år som nestformann i partiet og en årrekke som formann i Dansk Smede- og Maskinarbeiderforbund. Han sier til Trygge Arbeidsplasser:

— Jeg synes det er en farlig internasjonalitet som går ut på at vi skal lukke oss inne i en rikmannsklubb i Europa. De største krav på solidaritet moter oss fra arbeidere utenfor Europa. Der finner vi den virkelige utbytting som ikke minst skyldes de multinasjonale konserners virksomhet. Da må vi tenke virkelig interasjonalt, og jeg ser store muligheter i verdensomspennende organisasjoner, som Metallinternasjonalen.

Vi står overfor et tideverv i Norden — vi krever at arbeid

og kapital skal likestilles. Løsningen er da ikke å gå inn i et

så høykapitalistisk foretak som EF, der de store konserner vil beherske utviklingen. De har ingen interesse av å innføre den sosialismen som våre partier grunner sin politikk på.

Det er sludder når enkelte sier at en skal innføre sosialisme ved å tilpasse seg kapitalens ønsker.

Fagbevegelsen i EF står splittet og med liten organisasjonsprosent. I de nordiske land er den sterk og samlet. Det bør vi utnytte på beste måte.

EF-medlemskap vil gjøre det problematisk for våre overenskomster. Norske og danske arbeidsgivere vil vise til andre lands lønnsnivåer og sosiale forhold — vi skal konkurrere — og følgen blir at vi må stemme ned våre krav.

— Går vi inn i EF, splitter vi Norden. En bør ikke være professor for å forstå hva det betyr, sier Hans Rasmussen, og legger til: — Et norsk nei vil påvirke avstemningen i Danmark særdeles sterkt!

Vil ikke innblandes, sier Palme

Pressekonferansen etter det nordiske ministermøtet mellom statsministrene Palme, Krag og Bratteli fredag 1. september gjorde tre ting klart:

1. DNA-lederne i Norge har lenge håpet at statsminister Palme og sosialdemokratiet i Sverige ville rykke ut med støtte til den norske regjeringens EF-linje.

Palme var imidlertid helt klar:

— Jeg vil ikke gi det norske folk noe råd om hvorledes man bør stemme. Jeg vil ikke blandes inn i den beslutningsprosess som foregår om EF i Norge. Det er en sak for deres folk.

(Den tyske forbundskansler burde lytte til sin partifelle.)

2) Arbeiderbladet skrev nylig på lederplass at den norske petrokjemiske industrien — oljen vår — ville bli rammet av EFs tollmurer dersom det ble NEI til medlemskap.

Statssekretær Arve Johnsen gjentok dette da han i et fjernsynsprogram nylig sa at petrokjemisk industri sto på den såkalte unntakslisten — listen

over varer som i en lengre overgangstid blir tollbelagt — som ble laget i forbindelse med Sveriges handelsavtale med EF.

Handelsminister Kjell Olof Feldt gjorde det imidlertid helt klart at dette ikke er riktig: — Petrokjemisk industri står ikke på unntakslisten, sa Feldt på pressekonferansen.

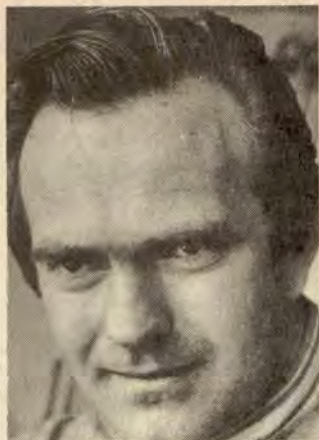
3. Statsminister Jens Otto Krag kommenterte på pressekonferansen Brattelis kabinettspørsmål fremsatt på Gjøvik-

Her er motstanden kompakt!

Det er de rent politiske motivene som teller mest når de aller fleste av våre medlemmer er motstandere av medlemskap i EF. Folk flest er redde for å svekke våre egne styringsmuligheter, for å gjøre det vanskeligere å arbeide mot et sosialistisk samfunn.

Det er Magne Jaktevik, klubbformann ved Kristiansands Mekaniske Verksted, som sier dette. Og han støttes fullt ut av Osvald Olsen, avdelingsformann i avd. 38 og forbundsstyremedlem i Jern og Metall:

— Rent konkret kan man vel si at det knytter seg adskillig

Osvald Olsen

skje bortimot 10 pst. være tilhengere. Også i funksjonærstaben er motstanden sterk.

Olsen: — Samtlige klubbformenn i avdelingen har tatt standpunkt mot medlemskap. Likeledes de aller fleste i arbeidsutvalgene. I det hele tatt tror jeg massemedia, partiene og LO lykkes dårlig i sine forsøk på å snu opinionen.

Jaktevik: — Enig, jeg har inntrykk av at mange argumenter oppfattes som plumpe og dårlig gjennomtenkte. Et godt eksempel på dette er utspillet fra krigsveteranene. Her på verkstedet har vi mange som deltok i siste krig, og blant disse har utspillet vakt harme. De kan på ingen måte skjønne parallellen mellom motstand under krigen og EF-entusiasme nå.

Magne Jaktevik

engstelse til blant annet den frie bevegelse av arbeidskraften. Når slike prinsipper legges til grunn er det de eldre arbeiderne som vil tape overfor de unge. Bedriftene er selvsagt interessert i så mye ungt blod som mulig. Derfor denne regel i Romatraktaten.

Jaktevik: — Her på verkstedet er motstanden kompakt: Av de 550 ansatte kan vel kan-

netet. Og han kom med indirekte, men klar kritikk av Brattelis handlemåte:

— Den sosialdemokratiske regjeringen i Danmark vil ved et eventuelt NEI også føre forhandlingene om en frihandelsløsning. Et NEI til EF-medlemskap betyr ikke at det parlamentariske liv i Danmark endres. Et nederlag for oss i regjeringen i dette spørsmålet, er også et nederlag for dem i opposisjonen som går inn for EF-medlemskap, sa statsminister Krag bl.a.

Christian Grøndahl, gruvearbeider ved Knaben, medlem av LOs representantskap, skriver:

Min motstand mot norsk tilslutning til EF bygger på et sosialistisk syn. I alle år har sosialister søkt samarbeid over landegrensene mot kapitalistenes vilje. I dag opplever vi at kapitalistene søker og får samarbeid med sosialistiske partier og fagbevegelsen i søkerlandene.

Dette samarbeid søkes for å påvirke disse organers medlemmer til å stemme ja til et Europa der kapitalens frie krefter skal herske.

Som medlem av AP og LO der jeg er medlem av representantskapet, virker det noe underlig at avstemningsresultatene på DNA's ekstraordinære landsmøte og LOs ekstraordinære kongress, skal utlegges som representative for medlemmene av organisasjonene. Når kongressen har talt, sitter en igjen med det inntrykk at dette representerer medlemmenes vilje og at vedtakene er fattet i demokratiets tegn.

Olsen: — Vi burde for eksempel takke Haakon Lie. Hans uttalelser om AUF har snarere styrket motstanden enn svekket den. Særlig gledelig er det å se at mange solide A-velgere tar parti for ungdommene i partiet.

Til ledelsen i DNA og LO vil jeg rette to direkte spørsmål:

Er det demokratisk når det fra regjeringshold og fra rep. på LO-kongressen blir hevdet at regjeringen må gå som følge av en negativ folkeavstemning?

Er det demokrati at en på denne måte bringer tusentalls trofaste partimedlemmer og LO-medlemmer i samvittighetskonflikt?

Det er mitt ønske at alle arbeidere i denne sak tenker sosialistisk og at alle stikker fingeren i jorden og føler hvor de hører hjemme.

SVARET BLIR: NEI TIL EF.

Funksjonærene bør si NEI

Evelyn Svendsen, kjent skikkelse innenfor det faglige og politiske miljø i Stavanger, har hele tiden vært erklært motstander av EF-medlemskap. Hvorfor?

— Hovedsaken er at Romatraktatens økonomiske prinsipper med altfor ensidig konsentrasjon om effektivitet og lønnsomhet uunngåelig fører til økt konsentrasjon av næringslivet, pendling av arbeidskraften og alle de sosiale problemer som dette fører med seg.

Særlig for de lønnstakere som er mest utsatt. Dette er

problemer som vil bli forsterket innenfor EF, der lønnstakerne vil få langt større vansker med å ivareta sine interesser.

Funksjonærene, som jeg ellers er særlig opptatt med, er i nøyaktig samme situasjon som lønnstakere i andre yrker, og vil få føle på kroppen den økte usikkerheten som de økonomiske prinsipper i Romatraktaten nødvendigvis vil skape. Funksjonærene bør derfor si Nei, som flertallet av de øvrige lønnstakere vil gjøre, ved folkeavstemningen, sier Evelyn Svendsen.

Gerhardsen gjentar: **Det er gode A-velgere på begge sider**

Etter A-partiets møte på Gjøvik gjentar Einar Gerhardsen den henstilling til sine partifeller som han kom med på landsmøtet, om å vise besinnelse i EF-kampen.

I et intervju med Nynorsk Pressekontor sier han:

— Jeg er klar over at det kan bli en vanskelig tid for partiet når folkeavstemningen er over — uansett resultatet av denne. Jeg har likevel den tro, at dersom vi ikke unødvendig understreker motsetningene i ordskiftet vi har framfor oss,

men følger landsmøtets henstilling om å føre debatten slik at det ikke skader partiet, så bør det ikke bli varige skadevirkninger.

VI MÅ HUSKE AT DET PÅ BEGGE SIDER I EF-SAKEN ER GODE PARTI- OG FAGFORENINGSKAMERATER.

Og videre:

— Ikke minst i de hektiske ukene før folkeavstemningen, bør en huske på — på begge sider — at vi skal leve og arbeide sammen i norsk arbei-

derbevegelse også etter at folket har tatt sin avgjørelse, sier Gerhardsen.

Gjennomskuelige trusler fra næringslivet

Næringsliv, partimaskiner, UD og JA-aksjoner arbeider for fullt for å snu folkemeningen i EF-saken. Det er blitt en fiasko hittil, men ingen må tro at temperaturen vil synke i tilhengeragitasjonen. Ikke minst må en vente seg press på lønnstakerne i form av nye trusler

om usikre arbeidsplasser. Må vi gå inn i EF, tross alle politiske betenkeligheter, bare på grunn av økonomien?

Professor i økonomi, Leif Johansen, kommenterer spørsmålet slik:

I den senere tid har direktører fra storindustrien med følge av enkelte politikere lagt et hardt press på folk ved å true med at viktige bedrifter vil flytte en del av sin virksomhet til EF og foreta nye investeringer der dersom Norge ikke går inn. Det er et skoleeksempel på hva «kapitalmakt» er. Men det virkelige forhold er følgende: Dersom

Norge går inn som medlem av EF, vil vi etter hvert bli

underlagt EF-reglene om friere kapitalbevegelser og etableringsrett. Da er det fare for at en del norske storbedrifter vil velge å henlegge noe av sin virksomhet og sine utvidelser til EF-landene. Går vi ikke inn i EF står vi friere til å regulere kapitalbevegelser og etablering hvis det skulle vise seg å være nødvendig for å sørge for at norske bedrifter og

konserner skaper nye arbeidsplasser i Norge og ikke i EF.

— Vi er ikke i noen tvangssituasjon, sier Leif Johansen. — De forhold som brukes til å legge press på folk for å stemme for medlemskap er av langt mindre betydning enn en rekke andre forhold. Går vi inn, blir vi underordnet Romatraktaten og etter hvert en rekke andre regler — i siste omgang antakelig en full økonomisk union. Da har vi fraskrevet oss mulighetene for å føre en selvstendig økonomisk politikk. Dette er hovedsaken. For den som vil at Norge skal kunne føre en selvstendig økonomisk politikk, ut fra norske sosiale, økonomiske og politiske vurderinger, må saken være klar: Nei til medlemskap.

EF gjør de store større

I EF er det større kløft mellom fattig og rik enn i Norge. EF ønsker stordrift, og de fleste norske bedrifter er små i EF-sammenheng. De vil møte store problemer.

stem Nei!